

**Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ**

**Роль та місце правоохоронних органів
у розбудові демократичної правової держави**

**Матеріали
XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

26 березня 2020 року

УДК 351.74
Р68

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Роль та місце правоохоронних органів у розбудові демокра-
Р68 тичної правової держави: матеріали XII міжнар. наук.-практ.
інтернет-конф., м. Одеса, 26 березня 2020 р. Одеса: ОДУВС,
2020. 268 с.
УДК 351.74

*Корнієнко М. В.,
к. ю. н., доцент, завідувач кафедри адміністративної діяльності поліції ОДУВС*

ВИЗНАЧЕННЯ НАСИЛЬСТВА СТОСОВНО МАЛОЛІТНІХ В ІСТОРИЧНОМУ КОНТЕКСТІ

Вивчаючи питання відносно насильства щодо малолітніх потрібно спочатку визначитися з термінологією, в зв'язку з тим що термінологічний аналіз зазвичай наповнений чітким змістом. Серед найбільш важливих понять, які потребують первинного вивчення, слід виділити такі, як «наси́льство» та «малолітній», необхідно усунути наявні протиріччя в їх тлумаченні.

Насильство це застосування силових методів, або психологічного тиску за допомогою погроз, свідомо спрямованих на слабких або тих, хто не може чинити опір. Тобто, будь-яке застосування сили щодо беззахисних. Вчені згодні в тому, що насильство було притаманне людям завжди. При цьому є археологічні свідчення, що показують: миролюбність для доісторичних людей була настільки ж характерною, як і спа-

лахи насильства. Є також дослідження, що доводять люди мають безліч природних механізмів, спрямованих на кооперацію, стримування агресії і мирне вирішення конфліктів, і що ці механізми настільки ж природні, як і агресивні нахили.

Аналізуючи історичні джерела, варто відзначити, що Платон закликав «не забувати про те, що насильство над людиною, небезпечне саме по собі, призводить до тяжких наслідків», а філософ Аристотель наголошував що: «Насильство породжує насильство». Чезаре Беккарія насильство звів до злочину проти людини і запропонував заходи попередження такого насильства, під злочином в даному випадку він також мав на увазі і вбивство.

Жан-Поль Марат, в своїй праці «План кримінального законодавства», опублікованому в другій половині XVIII ст., визначає класову природу злочинності і в зв'язку з цим пише про «панування сили однієї людини (злочинця) над іншим (потерпілим), про владу одного (ката) над іншим (винним) в злочині». Однак діапазон міркувань Жан-Поля Марата досить широкий: він писав про насильство, починаючи від «тиску (придушення) словом» і кінчаючи силою політики. Будь-яка «фізично-силова» або «словесно-силова» влада одних над іншими, в розумінні політика і філософа, є дуже небезпечна для суспільства форма «соціального насильства». До речі, термін «соціальне насильство», вперше використав саме Жан-Поль Марат.

Родоначалник антропологічного напрямку в науці відомий італійський судовий психіатр та кримінолог Чезаре Ломброзо шукає вирішення питання про насильство в конкретних злочинах проти людини. У своїй відомій книзі «Злочинна людина, вивчений на основі антропології, судової медицини і тюрмоведення» (друга половина XIX століття), узагальнивши багаторічні дослідження злочинців, Чезаре Ломброзо висловив думку про те, що злочинна людина - це тип, має ряд фізичних і психічних рис, які зближують його з дикунами, первісними людьми і навіть з тваринами. Злочинці, відмічав вчений це двоногі тигри серед людей, це хижаки, котрі не можуть пристосуватися до звичайних людських умов і в силу своїх психофізичних якостей здатні лише вбивати, грабувати і гвалтувати. Це, звичайно, власні дослідження науковця, але, як пише Аванесов Г. А., Чезаре Ломброзо був першим, хто використав емпіричні методи для вивчення злочинності і особистості злочинця. І багато хто з його висновків, на думку вченого, витримали перевірку часом. Всі основні праці Чезаре Ломброзо червоною ниткою проходить ідея насильства, а вивчаються в цих працях такі насильницькі злочини, як зґвалтування, розбій і вбивство, котрі, в свою чергу, досить часто відбуваються у відношенні малолітніх [6].

Теорія Зигмунда Фрейда ґрунтується на тому, ніби сутність психіки людини є результат впливу вроджених, архаїчних статевих і агресивних інстинктивних імпульсів. В основі всього, писав Зигмунд Фрейд, лежить особистість з її агресивною реакцією на «інстинктивні освіти», коли насильство і жорстокість знаходять «сферу докладання». Якщо такого не відбувається, виникає невротичний конфлікт, зовнішнім проявом якого є відповідний злочин, як правило, пов'язаний з насильницькими діями сексуального характеру. Це, по суті, теорія сексуальності за Зигмундом Фрейдом, відносно неї людина від природи наділена руйнівним, агресивним інстинктом, і тому деякі люди гвалтують і вбивають [7].

Адольфом Кетле, вивчаючи всі види насильства, брав за основу роль громадських явищ, а вже у тридцятих роках минулого століття дослідження проблем злочинності, в тому числі що стосуються насильства, припинилися і оповилися лише на початку шістдесятих років, по суті, з виходом у світ книги Сахарова А.Б. 1961 році, а потім і книги Герцензона А.А. у 1965 році. У цих працях, а слідом за ними і в книгах Карпеця І.І., Кудрявцева В.Н., Шляпочнікова А.С. та багатьох інших вчених проблеми злочинності вивчаються досить широко, а в зв'язку з злочинною поведінкою, особистістю злочинця, конкретними злочинами досліджуються і питання насильства [8].

Багато вчених пишуть про політичне насилля включаючи вплив на державу економічних санкцій з боку інших держав, воєнні конфлікти, захват території іншої держави, анексія території. Однак всі ці різновиди насильства призводять до «соціального насильства» яке пов'язано з протиріччями і конфліктами. Найбільш ширше поняття насилля розглядається тільки в соціальному контексті, коли спливають соціальні протиріччя і конфлікти.

Особливим об'єктом дослідження стають насильницькі злочини, які, однак, до теперішнього часу не були об'єктом самостійного криміналістичного дослідження щодо малолітніх. Дана обставина, пов'язана насамперед з тим, що проблема насильства завжди набувала особливого значення в період різних політичних, економічних, соціальних поворотів у розвитку нашого суспільства.

Однак всі ці різновиди насильства укладаються в рамки єдиного поняття «соціальне насильство», яке пов'язане з відповідними протиріччями і конфліктами. Саме широке розуміння насильства може розглядатися в соціологічному контексті, коли проявляються громадські протиріччя і конфлікти. На це ж вказують і інші автори. На думку Адамова І. М., будь-які різновиди насильства можуть вивчатися лише в рамках широкого соціологічного поняття. Це, як пише Адамов І. М., дає можливість, по-перше, виявити особливості того чи іншого насильства, по-друге, співвідносити його поняття з загальносоціологічним визначенням. Однак вчений досліджує при цьому не тільки, як він сам пише, широку соціальну сферу, а й психологічні проблеми. Адамов І.М. в одному випадку пише про широку соціальну сферу вивчення насилля,

а в іншому, конкретизуючи поняття, звертає увагу на «психологічне (або психічне) насильство», орієнтуючи вже не на суспільство, а на особистість [9].

Більш конкретно з приводу соціального насильства висловлюється Раска Е.Е.: джерела соціального насильства йдуть углиб громадських ставлень. Він, як і Штракс Г.М., пов'язує це з соціальними протиріччями і конфліктами. В цьому плані Раска Е.Е. як би виводить на вивчення різновидів насильства; він вказує на суперечності і конфлікти в сфері політики та економіки. Тут думка автора цілком зрозуміла, тобто поняття соціального насильства поглинає і галузеві поняття, залишаючи за ними самостійність.

Зараз важко знайти авторів, які, займаючись проблемами насильства, не писали б про те, що насильство завжди набуває особливої значущості в періоди загострення соціальних суперечностей, що призводять до соціальних конфліктів, негативні наслідки яких призводять до погіршення соціальних умов життєдіяльності людей. У сучасний період в нашій країні у всіх сферах соціальної дійсності, а особливо сімейно-побутовий, коли спостерігається перехідні періоди розвитку суспільства, проблема насильства по відношенню до дітей висуваються на перший план. При цьому насильство проявляється по-різному: від залишення малолітньої дитини без допомоги, коли він приречений на голодну смерть, і незабезпечення малолітніх належною увагою і відповідними джерелами для існування, в результаті чого вони потрапляє в кримінальне середовище, до прояви сили по відношенню до дитини з боку як родичів, так і інших дорослих, від звичайних сімейних покарань до конкретних злочинних насильницьких діянь. При цьому об'єктом виступають життя і здоров'я малолітньої дитини. Саме в зв'язку з цим зараз багато говориться в засобах масової інформації про дитяче насильство з боку дорослих у школі чи інших установах, що пов'язано в основному з фізичною перевагою по відношенню до дитини; про насильство в сім'ї, коли проблема пов'язана головним чином зі ставленням до дитини як до власності, що належить батькам, з якої можна робити все що завгодно. Зараз важко назвати який небудь насильницький злочин, який би не був скоєний щодо малолітніх. У засобах масової інформації неодноразово висвітлювалися приклади насильницьких дій стосовно малолітніх, скоєних при різних обставинах.

Потрібно відмітити, що насильство стрімко проникає в сферу освіти, побуту і дозвілля, а особливо в сім'ю, в зв'язку з чим з'являються окремі дослідження проблем соціології насильства. Як пишуть деякі автори, соціальне насильство в цілому протидіє процесам вдосконалення суспільних відносин, розвитку суспільства, а суспільство поки ще обороняється. Необхідно, однак, не оборонятися, а наступати, застосовувати всі засоби, в тому числі силу на законодавчому напрямку.

Варто визнати, що насильство по відношенню до малолітніх притаманне будь-якому суспільству, хоча самі форми прояву такого насильства, рівень насильства того чи іншого суспільства будуть різними. Це залежить від систем сталих в суспільстві відносин і соціальних протиріч. Будь-яке вольове, насильницьке втручання в природний процес розвитку малолітньої дитини, підміна саморегулювання в окремих випадках не справжньою, штучною «системою» і спроби все переробити часом за певним планом, доцільність якого сумнівна, неминуче призводять до непередбачуваних наслідків і все частіше до злочинних. У зв'язку з порушенням нормального психічного і фізичного розвитку малолітнього неможливо сформулювати особистість, тим більше, якщо при цьому основним засобом служить насильство. Батькам або іншим дорослим особам, зацікавленим в вихованні дітей, не слід переробляти дітей.

Насильство по відношенню до малолітніх є закономірним наслідком перманентного насильства, що здійснювався тоталітарною державою протягом майже восьмидесяти років свого існування. Неповага до життя і здоров'я людини сталася ще на ранніх етапах будівництва соціалістичного суспільства. Саме при соціалізмі міцно і надовго серед певних верств населення утвердилася установка на насильство, під якою слід розуміти вираз ціннісної орієнтації і схильності особистості до заздалегідь визначеного відношенні, позиції, до вибору насильства як засобу реалізації своїх інтересів та задоволення потреб. Справа, однак, не тільки в соціалізмі і його соціальних наслідках. Справа ще й в сучасних соціальних умовах, в яких живуть і працюють люди. Не можна ігнорувати той факт, що соціальне насильство, всі його різновиди в чималому ступені пов'язані зі зміною характеристик українського суспільства і державної політики.

Можна визначити насильство як стандартний процес соціальної реальності. Такий соціологічний підхід дає можливість розкрити соціальну сутність насильства по відношенню до малолітніх та його залежність від характеру умов соціального життя суспільства. Крім того, він дозволяє впритул наблизити дослідження до політичних, економічних, демографічних, психологічних і правових проблем. Потрібно вирішити ряд питань, пов'язаних з соціальною сферою та умовами життя людей, соціальною структурою суспільства; який заряд несуть соціальні компоненти суспільства, пов'язані з політикою і економікою. Потрібно вирішити як і в якому напрямку змінюються громадські та міжособистісні відносини як оцінюється наше суспільство з точки зору способу життя його членів, їх поведінки, ставлення до норм моралі і права та на решті, яка політична і економічна ситуація в країні і які перспективи розвитку держави.

Насильству як правило завжди потрібна соціальна база у вигляді проблем, що вражають суспільство. При таких проблемах проявляються особливі форми поведінки, такі як насильницькі дії проти особистості, а самі незахищені в цьому сенсі є малолітні діти. Виникає орієнтація на такі форми поведінки, які не-

можливі без насильства, такі як вбивство, заподіяння тілесних ушкоджень, зґвалтування та інші насильницькі дії. Поширюючись ці форми поведінки проникають в усі сфери життєдіяльності людей, а особливо в сферу побуту і дозвілля, в сферу сімейних відносин.

Суспільство виявляється під впливом процесів розвитку побутового насильства. В людських відносинах починає превалювати ставлення до насильства як до норми. Сьогодні насильство проникає в усі сфери життєдіяльності людей. Існує проблема дітей, що живуть в не благополучних сім'ях, які отримують не належне виховання і ведуть аморальний спосіб життя, держава не завжди може надати своєчасну допомогу і захист. У зв'язку з цим для них, з урахуванням умов їх життя, виникає досить складна ситуація фізіологічного виживання. Неминуче призводить до криміногенної адаптації як способу соціальної адаптації, коли насильство призводить до насильства. На насильство діти відповідають насильством і тому є різні обставини, бути першим, або щоб вижити і захистити себе, хоча ми не говоримо про вимушену злочинну діяльність. Неможна взагалі виправдовувати злочини і злочинну поведінку.

Таким чином, досліджуючи проблеми насильства щодо малолітніх, можна виділити різні його види. Можна говорити про насильство з боку дорослих у дитячому садку, школі, інших дитячих установах, а також необхідно звернути увагу і на насильство в сім'ї. Все це поглинається поняттям соціального насильства. Але про яких би різновидах не йшлося, завжди враховуються і форми прояву насильства: фізичне і психологічне, причому як на громадському, так і на індивідуальному рівнях.

Виходячи з поняття насильства, визначено в юридичних словниках, насильство по відношенню до малолітнього може виражатися як обтяжуюча відповідальність обставина; спосіб вчинення злочинів вбивств, залишення в небезпеці та інше або кваліфікуюча ознака складу наприклад, зґвалтування. Під насильницькою злочинністю зазвичай мають на увазі сукупність таких злочинів, при скоєнні яких насильство є елементом мотивації, а не тільки просто засобом досягнення злочинних цілей.

Також потрібно чітко визначити поняття малолітній, в українському законодавстві є деякі невизначеності в цьому питанні. Неповнолітніми вважаються особи, що не досягли 18 років, тобто віку, з досягненням якого закон пов'язує настання повної дієздатності. Неповнолітні, котрі не досягли 16-и років відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення є малолітніми і до адміністративної відповідальності не притягуються, оскільки визнаються державою нездатними правильно усвідомлювати значення своїх дій і керувати ними.

Відповідно до міжнародно-правових стандартів особи, які не досягли 18 років є неповнолітніми і належать до категорії «діти».

Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 05.02.1993 року передбачає, що неповнолітніми визнаються громадяни віком до 18 років. Закон України «Про охорону дитинства» від 26.04.2001 року визначає термін дитина - особа віком до 18 років (повноліття).

Кримінальний кодекс України поняття неповнолітнього не надає. Але стаття 6 Сімейного кодексу України визначає, що правовий статус дитини має особа до досягнення нею повноліття, тобто вісімнадцяти років. Малолітньою вважається дитина до досягнення нею чотирнадцяти років. Неповнолітньою вважається дитина у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років. Відповідно до ст.ст. 31, 32 Цивільного законодавства України, повна дієздатність особи настає з вісімнадцяти років.

Кримінальний процесуальний кодекс у п.п.11,12 ч.1 ст.3 визначає, що малолітня особа це дитина до досягнення нею 14 років; неповнолітня особа – малолітня особа, а також дитина в віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років.

Інструкція МВС України з організації роботи у справах дітей зазначає що «дитина - правовий статус особи до досягнення нею повноліття. Малолітньою вважається дитина до досягнення нею чотирнадцяти років. Неповнолітньою вважається дитина у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років».

Чинне законодавство України передбачає осіб які не досягли 14 річного віку називати – малолітніми, а з 14 до 18 років – неповнолітніми.

Юридичне визначення поняття «діти» містить у собі поняття особи, яка не досягла повноліття. Тому можна вважати термін «неповнолітні» та «діти» синонімами за винятком тих випадків, коли термін «діти» застосовується щодо осіб, які досягли встановленого законом віку повноліття (наприклад, у цивільному та сімейному праві діти є спадкоємцями своїх батьків незалежно від віку).

Підсумовуючи сказане відзначимо, що термінологічний аналіз понять, які використовуються в даному матеріалі, є одним з початкових напрямків досліджуваних явищ властивих насильницьким злочинам, що вчиняються стосовно дітей. У зв'язку з цим під насильницьким діянням, що здійснюється щодо дітей, слід розуміти фізична або психічна дія, що здійснюється по відношенню до особи, яка не досягла на момент скоєння злочину чотирнадцятирічного віку, і порушує гарантоване йому право на особисту недоторканність.

Література

1. Кримінальний кодекс України, прийнятий сьомою сесією Верховної Ради України 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради. 2001. № 25-26. ст.131. Із наступними змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Електронний ресурс: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон від 13.04.2012 № 4651-VI. Із наступними змінами та доповненнями. Електронний ресурс: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X Із наступними змінами та доповненнями. Електронний ресурс: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. Закон України «Про охорону дитинства» Із наступними змінами та доповненнями. Електронний ресурс: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>
5. Наказ МВС України від 19.12.2012 № 1176 «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів кримінальної міліції у справах дітей» Електронний ресурс: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0121-13>
6. Кримінологічна теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення // Збірник наукових праць за матеріалами науково – теоретичної конференції. К. 2016.
7. Зігмунт Фрейд Введение в психоанализ // Мировая классика. АТК. 2017. 448 с.
8. Сахаров А.Б. Личность преступника и причины преступности в СССР. М., 1961. 281 с.
9. Адамов И.Н. Наука психология и социологические понятия. К., 1992.

Буров Д. В. ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРИМУСУ В ПРОЦЕСІ ЗДІЙСНЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ.....	112
Вдовиченко О. М. ПРАВООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРИОРІТЕТНИЙ НАПРЯМ В ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ.....	114
Веселова Л. Ю. ЩОДО ПОНЯТТЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ В СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРНЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	116
Денисова А. В., Слаблюк Н. С. ЗУСТРІЧНА ЗВІРКА ЯК СПОСІБ ОТРИМАННЯ ПОДАТКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ.....	117
Десятник А. А. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО АРЕШТУ ПО ЗАКОНОДАВСТВУ УКРАЇНИ.....	118
Домброван Н. В. ВПРОВАДЖЕННЯ СКАНДИНАВСЬКОЇ МОДЕЛІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПОРЯДКУ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ ЗАХОДІВ ТА ЇЇ АДАПТАЦІЯ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ.....	119
Ізбаиш К. С. ДОКАЗИ В СПРАВІ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ.....	121
Ковальова О. В. ДИТИНА-СВІДОК ЯК ПОСТРАЖДАЛА ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ОСОБА.....	122
Кондатюк А. П. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВЧИНЕННЯ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПІДЛІТКАМИ.....	124
Корнієнко М. В. ВИЗНАЧЕННЯ НАСИЛЬСТВА СТОСОВНО МАЛОЛІТНІХ В ІСТОРИЧНОМУ КОНТЕКСТІ.....	125
Кубасенко А. В. УЧАСТЬ ПРОКУРОРА У РОЗГЛЯДІ СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ.....	129
Москалюк Х. ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ НЕЛЕГАЛЬНІЙ МІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	131
Мукоїда Р. В. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ.....	133
Пишина А. Г. ТЕРМІНОВИЙ ЗАБОРОННИЙ ПРИПИС СТОСОВНО КРИВДНИКА ЯК СПЕЦІАЛЬНА ФОРМА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА.....	135
Позігун І. О. ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА ЯК ПРИНЦИП АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ: СТАН СУЧАСНОГО НАУКОВОГО РОЗКРИТТЯ ПРОБЛЕМАТИКИ.....	137
Сірко В. ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ.....	139
Сорокін С. В. ДО ПИТАННЯ ПРО ОBOB'ЯЗКИ ДЕРЖАВНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ПАСПОРТНО-РЕЄСТРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	140
Франковський А. Л. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД В ЗАПОБІГАННІ АДМІНІСТРАТИВНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ.....	143
Ярмакі Х. П. АДМІНІСТРАТИВНИЙ РОЗСУД ЯК ЕЛЕМЕНТ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ.....	144

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.

Бабійчук О. О. ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.....	147
Браду Я. І. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ.....	148